

назадовања и његовог ограничавања као рецимо 1815. год. да би тек од 1848. год. заживело опште право гласа за мушкарце. Ни САД се нису прославили на почетку својим изборима (и демократијом) јер су дуго имале бројна ограничења (цензусе) – како оно за обојено (црначко) становништво, тако и имовински цензус и цензус становања. Поред капиталистичких, и социјалистичке државе су у једном периоду имале праксу различитих изборних ограничења. То је посебно било карактеристично за СССР после Октобарске револуције јер су већ у првим совјетским уставима из избора били искључени политички неподобни људи (класни непријатељ) док је сељаштво било дискриминисано јер није уживало једнако бирачко право као и радништво.

Данашње државе парламентарне демократије су одавно напустиле назадне изборне системе и различита изборна ограничења па су мање-више све донеле напредне изборне прописе (законодавство) и усвојиле савремена изборна решења и принципе. Међутим, то не значи да је примена савременог изборног законодавства решила све проблеме са изборима и да су они сами по себи демократски. И код нас и у нама сличним земљама које су одскора постале демократске често се говори о изборној крађи, разним неправилностима и повредама изборне процедуре, зашта су мање криви прописи, а више политичка некултура и наслеђе прошлости испуњено насиљем власти и непоштовањем људске личности и темељних цивилизацијских вредности. Овакве повреде изборних правила или неправилни и недемократски избори су најчешће последица насиља и притисака разне врсте, корупције, агресивне и лажне пропаганде и др. а протагонисти таквих политичких и инкриминисаних радњи могу бити како државни органи, тако посебно полиција али и политичке странке, па и црква.

III ЕЛЕМЕНТИ (ПРИНЦИПИ) ИЗБОРНОГ СИСТЕМА

Изборни систем као подсистем представничког система чине скуп одређених права и гаранција, средстава и радњи (поступака) који чине механизам помоћу кога се врши избор представничких органа власти. У току избора се поставља одређени број питања која се правно регулишу путем изборних прописа а међу којима се издвајају нека најважнија као: ко може да буде биран, ко предлаже кандидате за избор, ко врши избор и како се врши тај избор, како се расподељују посланички мандати, врши